

На основу чл. 60, до 63, и чл. 65., до 67., и чл. 70., до 75., Закона о основном образовању и васпитању ("Службени гласник РС" бр.55/2013, 101/2017, 27/2018-др. закони и 10/2019),), чл.72., до 76., и чл. 78., и 82., Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС" бр. 88/2017, 27/2018-др. закони и 10/2019), Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању ("Службени гласник РС", бр. 34/2019) чл. 163., до 173., Статута ОШ "Ђура Јакшић", Ковин, Школски одбор је наредници одржаној дана _____ 2019. год. донео

П Р А В И Л Н И К О О Ц Е Њ И В А Њ У И И С П И Т И М А У Ч Е Н И К А

І ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овим Правилником уређују се начин, поступак и критеријуми оцењивања ученика из наставних предмета и владања и организовање, начин и време полагања испита.

1. Сврха и принципи оцењивања ученика

Члан 2

Оцењивање је саставни део процеса наставе и учења којим се обезбеђује стално праћење остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа ученика, а за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом прилагођених циљева, садржаја и исхода у савладавању индивидуалног образовног плана.

Оцењивање је континуирана педагошка активност која позитивно утврђује однос према учењу и знању и подстиче мотивацију за учење.

Оцењивањем се ученик оспособљава за објективну процену сопствених постигнућа и постигнућа других ученика, за постављање личних циљева током процеса учења, развија се систем вредности и обезбеђује се поштовање општих принципа система образовања и васпитања утврђених законом којим се уређују основе система образовања и

Принципи оцењивања, у смислу овог правилника, јесу:

- 1) објективност у оцењивању према утврђеним критеријумима;
- 2) релевантност оцењивања;
- 3) коришћење разноврсних техника и метода оцењивања;
- 4) правичност у оцењивању;
- 5) редовност и благовременост у оцењивању;
- 6) оцењивање без дискриминације и издвајања по било ком основу;
- 7) уважавање индивидуалних разлика, потреба, узраста, претходних постигнућа ученика и тренутних услова у којима се оцењивање одвија.

2. Формативно и сумативно оцењивање

Члан 3

Ученик се оцењује из обавезних предмета, изборних програма, активности (пројектне наставе и слободних наставних активности) са и без модула и владања, у складу са Законом, посебним законом и овим правилником.

Праћење развоја, напредовања и остварености постигнућа ученика у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем.

Формативно оцењивање, у смислу овог правилника, јесте редовно праћење и процена напредовања у остваривању прописаних исхода, стандарда постигнућа и ангажовања у оквиру обавезног предмета, изборних програма, активности (пројектне наставе и слободних наставних активности) са и без модула, као и праћење владања ученика. Формативно оцењивање садржи повратну информацију о остварености прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања у оквиру предмета, изборних програма, активности са и без модула, предузете активности од стране наставника за унапређивање постигнућа ученика, процена њихове делотворности и јасне и конкретне препоруке за даље напредовање.

Формативне оцене се по правилу евидентирају у педагошкој документацији наставника, у складу са овим правилником и најчешће се односе на редовно праћење напретка постигнућа ученика, начин како учи, степен самосталности у раду, начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима и други подаци о ученику битни за праћење.

Сумативно оцењивање, у смислу овог правилника, јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или на крају полугодишта из обавезног предмета, изборних програма, активности и владања.

Оцене добијене сумативним оцењивањем у првом разреду су описне и на крају полугодишта, односно школске године исказују се као напредовање ученика у остваривању исхода, ангажовање и препорука. Оцене добијене сумативним оцењивањем у осталим разредима су по правилу бројчане.

Сумативне оцене се евидентирају у прописаној евиденцији о образовно васпитном раду (у даљем тексту: дневник), а могу бити унете и у педагошку документацију, у складу са овим правилником.

3. Оцена ученика

Члан 4

Оцена представља објективну и поуздану меру напредовања и развоја ученика, као и ангажовања ученика и његове самосталности у раду.

Оцена је описна и бројчана.

Оцена је и показатељ квалитета и ефикасности рада наставника и школе у остваривању прописаних исхода и стандарда постигнућа.

Оцена је јавна и саопштава се ученику одмах по добијању, са образложењем. Образложење оцене садржи препоруку које активности ученик треба да предузме у даљем раду.

У првом разреду основног образовања и васпитања, у току школске године, ученик се оцењује описном оценом из обавезног предмета, изборних програма и активности (пројектне наставе).

У оквиру предмета, у првом разреду, у току школске године, описном оценом изражава се напредовање у остваривању прописаних исхода.

Од другог до осмог разреда, у току школске године, ученик се оцењује описно и бројчано из обавезног предмета, изборних програма и активности (пројектне наставе и слободних наставних активности) и владања.

Бројчана оцена из обавезног предмета и изборног програма други страни језик је: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и недовољан (1). Оцена недовољан (1) је непрелазна.

Успех ученика из изборних програма и то: верска настава и грађанско васпитање, матерњи језик/говор са елементима националне културе и активности (пројектне наставе и слободних наставних активности) оцењује се описно и то: истиче се, добар, задовољава.

Члан 5

Ученик се оцењује најмање четири пута у полугодишту, а ако је недељни фонд часова обавезног предмета, изборног програма и активности један час изборног програма други страни језик у току полугодишта, односно најмање два пута у току полугодишта уколико је недељни фонд обавезног предмета, изборног програма и активности један час, не може да се утврди закључна оцена.

Ученика који редовно похађа наставу и извршава школске обавезе, а нема прописани број оцена у полугодишту, наставник је дужан да оцени на посебно организованом часу у току трајања полугодишта уз присуство одељењског старешине, педагога или психолога.

Одељенски старешина је у обавези да редовно прати оцењивање ученика и указује предметним наставницима на број прописаних оцена које ученик треба да има у полугодишту ради утврђивања закључне оцене.

Ученику се не може умањити оцена из обавезног предмета, изборних програма и активности (пројектне наставе и слободних наставних активности) због односа ученика према ваннаставним активностима или непримереног понашања у школи.

Оцењивање из обавезног предмета: музичка култура, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, обавља се полазећи од ученикових способности, степена спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу.

Ученик, његов родитељ, други законски заступник има право да поднесе приговор у складу са Законом.

4. Бројчана оцена ученика обавезног предмета и изборног програма други страни језик

Члан 6

Ученик се оцењује бројчано из обавезних предмета и изборног програма други страни језик, у складу са законом и овим правилником.

Бројчана оцена из обавезних предмета и изборног програма други страни језик, у току школске године, утврђује се на основу следећих критеријума: оствареност исхода, самосталност и ангажовање ученика.

Оцену одличан (5) добија ученик који:

- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;
- лако логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;
- показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

Оцену врло добар (4) добија ученик који:

- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;
- показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.

Оцену добар (3) добија ученик који:

- у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;
- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;
- већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;
- у довољној мери критички расуђује;
- показује делимични степен активности и ангажовања.

Оцену довољан (2) добија ученик који:

- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;
- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;
- понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;
- показује мањи степен активности и ангажовања.

Недовољан (1) добија ученик који:

- знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене;
- не изводи закључке који се заснивају на подацима;
- критички не расуђује;
- не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

5. Закључна оцена обавезног предмета, изборног програма и активности

Члан 7

Закључна оцена из обавезног предмета, изборног програма и активности (пројектне наставе и слободних наставних активности) утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године, а у складу са законом.

Закључна оцена из обавезног предмета за ученика првог разреда је описна и исказује се као напредовање ученика у остваривању исхода, ангажовање и препорука.

У првом разреду закључне оцене из обавезних предмета и из изборних програма и активности (пројектна настава) уносе се у ђачку књижицу и ученик прелази у наредни разред.

Закључна оцена из обавезног предмета за ученика од другог до осмог разреда је бројчана.

Закључна оцена из изборних програма и активности (слободне наставне активности и пројектна настава) је описна и то: истиче се, добар и задовољава и не утиче на општи успех ученика, осим из изборног програма други страни језик који се оцењује бројчано и закључна оцена утиче на општи успех ученика.

Ученика од првог до четвртог разреда у току образовно-васпитног рада, оцењује наставник који изводи наставу, а оцену на крају полугодишта утврђује одељењско веће на предлог наставника.

Ученика од петог до осмог разреда оцењује предметни наставник у току образовно-васпитног рада, а оцену на крају полугодишта утврђује одељењско веће на предлог предметног наставника.

Када предмет садржи модуле, закључна оцена се изводи на основу позитивних оцена свих модула у оквиру предмета.

Закључна оцена за успех из обавезног предмета и изборног програма други страни језик не може да буде већа од највеће појединачне оцене уписане у дневник, добијене било којом техником провере знања.

Закључна оцена за успех из обавезног предмета и изборног програма други страни језик, не може да буде мања од:

- 1) одличан (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50;
- 2) врло добар (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49;
- 3) добар (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49;
- 4) довољан (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49.

Закључна оцена на полугодишту не узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине из става 10. овог члана, на крају другог полугодишта.

Ако одељењско веће не прихвати образложени предлог закључне оцене предметног наставника, нову оцену утврђује одељењско веће гласањем.

Утврђена оцена из става 12. овог члана евидентира се у напомени, а у

записнику одељењског већа шире се образлаже.

Закључна оцена утврђена на одељењском већу уписује се у дневник у предвиђену рубрику.

Ученик, његов родитељ, други законски заступник има право да поднесе приговор у складу са Законом

6. Оцењивање владања ученика

Члан 8

Владање ученика од I до V разреда основног образовања и васпитања оцењује се описно у току и на крају полугодишта.

Владање ученика од VI до VIII разреда основног образовања и васпитања оцењује се описно у току полугодишта, а бројчано на крају полугодишта.

Закључна оцена из владања ученика из става 2. овог члана јесте: примерно, врло добро, добро, задовољавајуће и незадовољавајуће и не утиче на општи успех ученика.

Закључна оцена из владања из става 3. овог члана на крају првог и другог полугодишта јесте: примерно (5), врло добро (4), добро (3), задовољавајуће (2) и незадовољавајуће (1) и свака од наведених оцена утиче на општи успех ученика.

Ученику се за изречену васпитно дисциплинску меру може смањити оцена из владања.

1) Смањење оцене из владања за лакше повреде обавеза

Члан 9

Ученику од I до V разреда у току и на крају полугодишта и ученику од VI до VIII разреда, само у току полугодишта, због изречене васпитно дисциплинске мере за лакше повреде обавеза не смањује се оцена из владања, већ се владање ученика описно оцењује и то за изречену васпитно-дисциплинску меру:

1) усмена и писмена опомена одељењског старешине - владање се оцењује описном

оценом- "врло добро",

2) Укор одељењског старешине - владање се оцењује описном оценом "добро", или "задовољавајуће",

3) Укор одељењског већа - владање се оцењује описном оценом "незадовољавајуће".

Члан 10

Ученику од VI до VIII разреда на крају полугодишта због изречене васпитно дисциплинске мере за лакше повреде обавеза не смањује се бројчана оцена из владања за изречену васпитно-дисциплинску меру:

1) усмена и писмена опомена одељењског старешине,

Ученику од VI до VIII разреда на крају полугодишта због изречене васпитно дисциплинске мере за лакше повреде обавеза смањује се бројчана оцена из владања за изречену васпитно-дисциплинску меру:

1) Укор одељењског старешине – оцена из владања смањује се бројчаном оценом "врло добро" (4),

2) Укор одељењског већа - оцена из владања смањује се бројчаном оценом "добро" (3).

2) Смањење оцене из владања за теже повреде обавеза и повреде забране

Члан 11

Ученику од VI до VIII разреда на крају полугодишта због изречене васпитно дисциплинске мере за теже повреде обавеза и повреде забране повреда обавеза се зависно од тежине учињене повреде и њених последица, процењеног степена одговорности ученика, околности под којима је повреда учињена и других олакшавајућих и отежавајућих околности смањује бројчана оцена из владања за изречену васпитно-дисциплинску меру:

1) Укор директора – владање се оцењује бројчаном оценом "врло добро" (4), или "добро" (3),

2) Укор Наставничког већа - владање се оцењује бројчаном оценом "добро" (3), или "задовољавајуће" (2)

3) премештај ученика у другу школу - владање се оцењује бројчаном оценом незадовољавајуће (1).

3) Смањење оцене из владања за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада

Члан 12

Ученику се не смањује оцена из владања за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада:

-1) од 1-5 часова - за које се изриче васпитно-дисциплинска мера усмена опомена одељењског старешине,

2) од 6-10 часова - за које се изриче васпитно-дисциплинска мера писмена опомена одељењског старешине и

3) од 11 до 20 часова за које се изриче васпитно-дисциплинска мера укор одељењског старешине.

Ученику се смањује оцена из владања за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада :

4) од 21-25 часова, за које се изриче васпитно-дисциплинска мера укор одељењског већа оцена из владања смањује се на врло добро (4),

5) од 26-30 часова за које се изриче васпитно-дисциплинска мера укор директора

оцена из владања смањује се на добро (3),

6) од 31-35 часова, за које се изриче васпитно-дисциплинска мера укор наставничког већа оцена из владања смањује се на задовољавајуће (2),

7) преко 36 часова, за које се изриче васпитно-дисциплинска мера премештај ученика у другу школу ученику се смањује оцена из владања на незадовољавајуће (1).

Члан 13

Описна оцена из владања због изречене васпитно-дисциплинске мере не утиче на општи успех ученика.

Бројчана оцена из владања због изречене васпитно дисциплинске мере

утиче на општи успех ученика.

Закључну оцену из владања утврђује Одељењско веће на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката. Оцена из владања поправља се када дође до позитивне промене у понашању ученика.

Члан 14

Понашање ученика се прати и оцена из владања се поправља на предлог одељенског старешине, када дође до позитивних промена у понашању ученика, а најкасније на тромесечју, односно полугодишта.

7. Оцењивање ученика који остварују додатну подршку у образовању

Члан 15

Ученик коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу, ризика од раног напуштања школовања и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању оцењује се на основу ангажовања и степена остварености циљева и исхода дефинисаних планом индивидуализације и ИОП-ом.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не остварује планиране циљеве и исходе, ревидира се индивидуални образовни план.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин, применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

8. Иницијално процењивање

Члан 16

На почетку школске године наставник процењује претходна постигнућа ученика у оквиру одређене области, модула или теме, која су од значаја за обавезни предмет, изборни програм и активност (у даљем тексту: иницијално процењивање) у тој школској години.

Резултат иницијалног процењивања не оцењује се и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика.

9. Начин и поступак оцењивања

Члан 17

Ученик се оцењује на основу усмене провере постигнућа, писмене провере постигнућа и практичног рада, а у складу са програмом обавезног предмета, изборног програма и активности. У току полугодишта најмање једна оцена треба да буде на основу усмене провере постигнућа ученика.

Ученик се оцењује и на основу активности и његових резултата рада, а нарочито: излагања и представљања (изложба радова, резултати истраживања, модели, цртежи, постери, дизајнерска решења и др.), учешћа у дебати и дискусији, писања есеја, домаћих задатака, учешћа у различитим облицима групног рада, рада на пројектима, збирке одабраних ученикових продуката рада - портфолија, у складу са програмом наставе и учења, односно школским програмом.

Постигнуће ученика из практичног рада, огледа, лабораторијске и друге вежбе, уметничког наступа и спортске активности оцењује се на основу примене учениковог знања, самосталности, показаних вештина у коришћењу материјала, алата, инструмената и других помагала у извођењу задатка, као и примене мера заштите и безбедности према себи, другима и околини, у складу са програмом наставе и учења, односно школским програмом.

10. Распоред писмених задатака и писмених провера

Члан 18

Распоред писмених задатака и писмених провера (у даљем тексту: дужих од 15 минута уписује се у дневник и објављује се за свако одељење на огласној табли школе и на званичној интернет страни школе најкасније до краја треће наставне недеље у сваком полугодишту.

Распоредом може да се планира највише једна провера у дану, а две у наставној недељи.

Распоред утврђује директор на предлог одељењског већа.

Распоред може да се мења на предлог наставника, уз сагласност одељењског већа. Промену распореда утврђује директор. Измењени распоред објављује се на исти начин као и распоред.

Одељењски старешина дужан је да прати да се писмени задаци и писмене провере, дуже од 15 минута, остварују у складу са распоредом и да благовремено указује директору и наставницима на обавезу поштовања распореда и прописани број провера.

Наставник је дужан да обавести ученике о садржајима програма наставе и учења који ће се писмено проверавати према распореду најкасније пет дана пре провере.

11. Писмене провере

Члан 19

Провера постигнућа ученика обавља се на сваком часу.

Писмене провере постигнућа у трајању до 15 минута обављају се без

најаве, а спроводе се ради утврђивања остварености циља једног или више часова и савладаности дела реализованих програмских садржаја, односно остварености операционализованих исхода.

Оцена из писмене провере постигнућа у трајању до 15 минута се не уписују у дневник.

Оцена из писмене провере постигнућа у трајању до 15 минута евидентира се у педагошкој документацији наставника ради праћења постигнућа ученика на крају програмске целине или на крају полугодишта.

Резултати писмене провере постигнућа у трајању до 15 минута могу се узети у обзир приликом утврђивања закључне оцене ученика, а у најбољем интересу ученика.

Ученик у току часа може да буде само једанпут оцењен за усмену или писмену проверу постигнућа.

Оцена из писмене провере постигнућа уписује се у дневник у року од осам радних дана од дана провере, у противном писмена провера се поништава.

Ако након писмене провере постигнућа више од половине ученика једног одељења добије недовољну оцену, писмена провера се поништава за ученика који је добио недовољну оцену.

Оцена са писмене провере може бити поништена и ученику који није задовољан оценом.

Писмена провера из става 8. овог члана понавља се једанпут и може да буде организована на посебном часу.

Након поништене писмене провере, а пре организовања поновљене, наставник је дужан да одржи допунску наставу, односно допунски рад.

Ученик и родитељ има право увида у писани рад, као и право на образложење оцене. Начин остваривања увида у писани рад школа утврђује у сарадњи са родитељима.

12. Оцењивање владања ученика

Члан 20

Владање се оцењује најмање два пута у току полугодишта.

Владање ученика од првог до петог разреда основног образовања и васпитања оцењује се описно у току и на крају полугодишта.

Владање ученика од шестог до осмог разреда основног образовања и васпитања оцењује се описно у току полугодишта, а бројчано на крају полугодишта.

Закључна оцена из владања ученика из става 2. овог члана јесте: примерно, врло добро, добро, задовољавајуће и незадовољавајуће, и не утиче на општи успех ученика.

Закључна оцена из владања из става 3. овог члана на крају првог и другог полугодишта јесте: примерно (5), врло добро (4), добро (3), задовољавајуће (2) и незадовољавајуће (1) и свака од наведених оцена утиче на општи успех ученика.

Приликом оцењивања владања сагледава се понашање ученика у целини.

На оцену из владања не утичу оцене из обавезног предмета, изборних програма и активности (слободне наставне активности и пројектна настава).

Оцена из владања смањује се због изречене васпитно-дисциплинске мере, а може да се смањи због понашања за које је изречена васпитна мера.

Оцена из владања поправља се на предлог одељењског старешине најкасније на крају полугодишта када се утврди да ученик показује позитивне промене у свом понашању и прихвата одговорност за своје поступке након појачаног васпитног рада, оствареног друштвено корисног, односно хуманитарног рада, након изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере.

Ученик, његов родитељ, други законски заступник има право да поднесе приговор у складу са Законом.

13. Описна оцена из владања у току полугодишта

Члан 21

Описна оцена из владања ученика у току полугодишта утврђује се на основу учениковог односа према обавезама и правилима понашања, нарочито понашања према другим ученицима, запосленима и имовини.

Оцена из става 1. овог члана садржи и васпитну препоруку.

Опис односа према обавезама јесте:

- 1) у потпуности извршава обавезе у школи;
- 2) углавном извршава обавезе у школи;
- 3) делимично извршава обавезе у школи;
- 4) углавном не извршава обавезе;
- 5) не извршава обавезе у школи.

Опис понашања према другим ученицима, запосленима и имовини јесте:

- 1) представља пример другима својим односом према ученицима, запосленима, и имовини;
- 2) има најчешће коректан однос према ученицима, запосленима и имовини;
- 3) понекад се непримерено односи према ученицима, запосленима и имовини;
- 4) често има непримерен однос према ученицима, запосленима и имовини;
- 5) најчешће има непримерен однос према ученицима, запосленима и имовини.

14. Закључна оцена из владања

Члан 22

Закључну оцену из владања, на предлог одељењског старешине, утврђује Одељењско веће.

Закључна оцена из владања утврђује се на основу понашања ученика у целини, имајући при том у виду и ангажовање ученика у ваннаставним активностима, у складу са школским програмом (слободне активности, ученичка задруга, заштита животне средине, заштита од насиља, злостављања и занемаривања, и програми превенције других облика ризичног понашања, културна активност школе), процењивањем његовог понашања и извршавања обавеза прописаних законом, а нарочито на основу односа према:

- 1) школским обавезама;
- 2) другим ученицима;
- 3) запосленима школе и других организација у којима се остварује образовноваспитни рад;
- 4) школској имовини, имовини других лица или организација у којима се остварује настава или поједини облици образовно-васпитног рада и заштити и очувању животне средине.

Ако ученик има изречене васпитне или васпитно-дисциплинске мере, одређен друштвено-користан, односно хуманитарни рад, њихови ефекти се узимају у обзир приликом утврђивања закључне оцене из владања.

15. Оцењивање на испиту

Члан 23

Оцена на испиту утврђује се већином гласова укупног броја чланова комисије, у складу са законом.

Ученик, његов родитељ, други законски заступник има право да поднесе приговор на оцену на испиту, у складу са Законом.

16. Обавештавање о оцењивању

Члан 24

На почетку школске године ученици, родитељи, односно други законски заступници обавештавају се о критеријумима, начину, поступку, динамици, распореду оцењивања и доприносу појединачних оцена закључној оцени из свих обавезних предмета, изборних програма и активности.

Одељенски старешина је обавезан да благовремено, а најмање четири пута у току школске године, на примерен начин обавештава родитеље о постигнућима ученика, напредовању, мотивацији за учење и напредовање, владању и другим питањима од значаја за образовање и васпитање.

Ако родитељ, односно други законски заступник не долази на родитељске и индивидуалне састанке, одељењски старешина је дужан да га благовремено, званично, у писменој форми обавести о успеху и оценама, евентуалним тешкоћама и изостанцима ученика и последицама изостајања ученика.

17. Евиденција о успеху ученика

Члан 25

Наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у прописаној евиденцији и својој педагошкој документацији.

Под педагошком документацијом, у смислу овог правилника, сматра се писана документација наставника која садржи: личне податке о ученику и његовим индивидуалним својствима која су од значаја за постигнућа, податке о провери постигнућа, ангажовању ученика и напредовању, датим

препукама, понашању ученика и друге податке од значаја за рад са учеником и његово напредовање.

II ИСПИТИ

Члан 26

У школи се полагају поправни, разредни, завршни испит, испит из страног језика и други испити.

Ученици испите полагају у роковима утврђеним Статутом и овим Правилником.

Испити у испитном року одржавају се по правилу од 15 до 30 у месецу, а ако је то у интересу ученика и ако је могуће и ван тог интервала, али у месецу по којем је назван рок, у складу с одлуком директора.

Испити се могу одржавати и у дане у које Школа иначе не ради.

1. Начин полагања испита

Члан 27

Ученици се на прописаном обрасцу пријављују за полагање испита.

Дан и час полагања испита у оквиру испитног рока одређује директор, на предлог Комисије.

Дан и час полагања испита одређује се тако да ученик истог дана не полаже испит из више од једног предмета, ако је то изводљиво.

Ученику се полагање усменог и писменог дела испита организује у два различита дана.

Обавештење о дану и часу полагања испита истиче се на огласну таблу Школе најкасније 3 дана пре дана одређеног за полагање испита.

Члан 28

Ученик може из оправданих разлога захтевати одлагање полагања испита, а може и оправдати изостанак са испита или дела испита и захтевати да испит полаже накнадно.

У случајевима из става 1. овог члана испит може да се полаже најкасније до краја испитног рока.

Члан 29

Ученик који полаже испит (у даљем тексту: кандидат) обавезан је да на испит дође са ђачком књижицом у којој је налепљена и оверена његова фотографија.

Пре почетка полагања испита, председник Комисије упознаје кандидата с његовим правима и обавезама за време полагања.

Кандидат има право:

- 1) да по извлачењу питања, односно тема, поставља питања ради тачног и потпуног разумевања онога што се од њега тражи;
- 2) да направи концепт за давање одговора;
- 3) да одговори на сва извучена питања.

Члан 30

Кандидат има обавезу:

- 1) да на време приступи полагању испита;
- 2) да поступа по налозима Комисије;
- 3) да за време испита не напушта просторију у којој се испит одржава, осим по одобрењу Комисије;
- 4) да се за време испита не служи преписивањем нити другим недозвољеним средствима.

Члан 31

Кандидат испит полаже усмено, осим из предмета за које наставни програм утврђује обавезу израде писмених задатака, у ком случају испит полаже прво писмено, па затим усмено.

Члан 32

Из предмета за које наставни програм утврђује обавезу израде практичних радова или извођење неких других практичних активности, кандидат најпре изводи практичне активности, а затим полаже усмени део испита.

Члан 33

Израда писменог задатка траје један школски час.

Израда практичног рада може трајати један или два школска часа, у зависности од његове сложености.

Теме писмених задатака, односно практичних активности, утврђује испитивач и исписује их на испитне листиће, којих треба да буде најмање за пет више од броја ученика који полажу испит из одређеног предмета.

Теме из става 3. овог члана испитивач утврђује тако да њима у највећој могућој мери буду покривени програмски садржаји предмета из којег се полаже испит.

Члан 34

По извлачењу испитног листића, а пре него што почне израду писменог задатка или извођење практичних активности, кандидат може да замени извучени испитни листић, али само једном у току полагања овог дела испита из једног предмета.

Оцена на овом делу испита који је положен после замене испитног листића по правилу не може бити већа од оцене довољан (2).

Члан 35

Усмени део испита траје један школски час.

Комбинације са три испитна питања утврђује испитивач и исписује их на испитне листиће, којих треба да буде најмање за пет више од броја ученика који полажу испит из одређеног предмета.

Комбинације из става 2. овог члана испитивач утврђује тако да њима у највећој могућој мери буду покривени програмски садржаји предмета из којег се полаже испит.

Члан 36

По извлачењу испитног листића, кандидат има право да на чистом листу папира сачини концепт одговора на постављена питања, који ће му послужити приликом давања одговора.

Време за прављење концепта може да траје највише 15 минута, осим ако више кандидата извлачи испитне листиће, у ком случају кандидат може да се за одговарање припрема и дуже од 15 минута – све док на њега не дође ред.

Члан 37

Пре него што започне одговарање, кандидат може да замени извучени испитни листић, али само једном у току полагања усменог дела испита из једног предмета.

Оцена на усменом делу испита који је положен после замене испитног листића по правилу не може бити већа од оцене довољан (2).

Члан 38

Ако кандидат има веће сметње у говору или друге сметње које га ометају у давању усмених одговора на постављена питања, Комисија може да му дозволи да испит у целини полаже писмено.

Комисија ће начин полагања било ког дела испита прилагодити и кандидату који има сметње које га ометају да испит полаже на један или други начин.

Члан 39

Оцену на делу испита, као и на испиту у целини, утврђује Комисија већином гласова, на предлог испитивача.

Оцена на испиту у целини треба да се изведе узимајући у обзир оцене добијене на оба дела испита.

Оцену са краћим образложењем кандидату саопштава председник Комисије.

Члан 40

Испит је положио кандидат који је добио оцену од “довољан (2)” до “одличан (5)”, а ученик који је добио оцену “недовољан (1)”, није положио испит.

Оцена “недовољан (1)” уписаће се у записник о полагању испита у случају да кандидат не поседује потребна знања, односно вештине на задовољавајућем нивоу.

Кандидат није положио испит и ако:

- 1) није приступио полагању испита или дела испита;
- 2) одустане од полагања испита или дела испита после извлачења испитних листића и напусти просторију у којој се испит одржава;
- 3) буде удаљен са испита или дела испита због непоштовања обавеза у вези са поступком полагања испита.

Члан 41

На предлог председника или члана Комисије, директор ће поништити испит ако је током његовог полагања повређен Статутом и овим Правилником прописан поступак полагања.

2. Испитна Комисија

Члан 42

Испити, осим завршног испита, полагају се пред испитном комисијом од три члана од којих су најмање два стручна за предмет.

Испитну комисију образује директор школе, на предлог Одељењског већа.

На разредном поправном и другом испиту, у складу са законом оцене се утврђује већином гласова од укупног броја чланова комисије.

Оцена испитне комисије је коначна.

Члан 43

Комисија ради у пуном саставу и присуствује читавом току испита.

Комисију за ученике у првом образовном циклусу чине одељењски старешина ученика који полаже испит (председник Комисије) и два наставника разредне наставе, од којих је један испитивач. Ако ученик полаже испит из наставног предмета из којег наставу не изводи наставник разредне наставе, поред одељењског старешине у састав Комисије улазе два наставника која су стручна за тај предмет, а један од њих је испитивач.

Комисију за ученике у другом образовном циклусу чине одељењски старешина ученика који полаже испит (председник Комисије) и два наставника предметне наставе, од којих је један испитивач. Најмање два члана морају бити стручни за предмет из којег се полаже испит.

Ако је реч о испиту по приговору на оцену, члан Комисије не може бити наставник који је дао оспорену оцену, односно наставник на чији је предлог ученику оцена закључена. Ако је тај наставник истовремено одељењски старешина ученика који полаже испит, директор уместо њега за председника Комисије именује другог наставника.

Ако је реч о испиту по приговору на испит, члан Комисије не може бити члан испитне комисије чији је испит поништен.

Ако испит полаже ученик из друге школе, уместо његовог одељењског старешине директор за председника Комисије именује наставника Школе.

Ако школа нема потребан број стручних лица за одговарајући предмет ангажује се стручно лице из друге школе.

Члан 44

Комисија је обавезна да утврди оствареност прописаних циљева и стандарда постигнућа за предмет из којег се полаже испит, а за ученике са сметњама у развоју – прилагођених стандарда постигнућа у савладавању индивидуалног образовног плана за тај предмет.

Оцена Комисије је коначна.

3. Врсте испита

1) Поправни испит

Члан 45

Поправни испит полагају ученици од IV до VIII разреда који на крају другог полугодишта имају до две недовољне закључне бројчане оцене из наставних предмета.

Ученик од IV до VII разреда полагаје поправни испит у августовском испитном року, а ученик VIII разреда у јунском и августовском испитном року.

Ученик од IV до VII разреда разреда који на крају другог полугодишта има више од две недовољне закључне бројчане оцене, осим оцене из владања и ученик који не положи поправни испит, или не приступи полагању поправног испита понавља разред.

Ученик од IV до VII разреда разреда који положи поправни испит завршава разред.

Ученик VIII разреда који има више од две недовољне закључне бројчане оцене или није положио поправни испит не понавља разред, већ завршава започето образовање у истој школи полагањем испита из којег има недовољну оцену, у својству ванредног ученика уз обавезу накнаде стварних трошкова које утврди школа.

Трошкови из става 3. овог члана састоје се од накнаде за рад чланова Комисије и од материјалних трошкова.

Ученик VIII разреда који положи поправни испит стиче право да полагаје завршни испит

Чланови Комисије пред којим испит полагаје ванредни ученик имају право на накнаду не само рада на непосредном испитивању ученика, него и за припремање за испит.

Накнада се обрачунава по часу, на начин којим се утврђује увећана плата наставника по основу рада преко пуне норме, односно повећања педагошке норме.

Члан 46

Пре почетка испитног рока, за ученике који полагају поправни испит организује се припремна настава, која траје најмање пет дана, са по два часа наставе у току дана по предмету.

Припремна настава организује се за групу од највише 10 ученика који су упућени да полагају поправни испит из истог предмета.

Ученик је обавезан да похађа припремну наставу.

Члан 47

Распоред похађања припремне наставе утврђује директор. Распоред се објављује на огласној табли Школе најкасније 3 дана пре почетка припремне наставе.

2) Разредни испит

Члан 48

Разредни испит полаже ученик који није оцењен из једног или више наставних предмета.

Ученик може бити неоцењен из наставног предмета уколико није похађао наставу више од трећине укупног годишњег броја часова тог предмета и уколико се оцењивањем утврди да није достигао образовне стандарде на основном нивоу.

Ученик који на разредном испиту добије недовољну оцену из једног или два наставна предмета, или не приступи полагању разредног испита једног или два наставна предмета, полаже поправни испит.

Ученик који на разредном испиту добије недовољну оцену из више од два наставна предмета, или који не приступи полагању разредног испита из више од два наставна предмета понавља разред, у складу са Законом.

Разредни испит се полаже у јануарском, априлском, јунском и августовском испитном року у складу са Правилником о календару за текућу школску годину.

3) Завршни испит

Члан 49

Након завршеног осмог разреда ученик полаже завршни испит.

Завршним испитом процењује се степен остварености општих и посебних стандарда постигнућа у основном образовању и васпитању.

Ученик са сметњама у развоју и инвалидитетом полаже завршни испит у складу са његовим моторичким и чулним могућностима, односно условима које захтева одређена врста инвалидитета.

Припрему ученика за полагање завршног испита школа може да организује током другог полугодишта осмог разреда, а дужна је да организује припрему ученика за полагање завршног испита десет дана пре полагања испита у трајању најмање два часа дневно из предмета који су обухваћени полагањем.

Ученик полаже завршни испит по програму завршног испита за школску годину у којој је завршио осми разред, писаним путем – решавањем тестова.

Програмом завршног испита одређују се наставни предмети из којих ученик полаже завршни испит.

Прилагођавање завршног испита за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом, зависно од врсте потребне додатне подршке, врши се према индивидуалном образовном плану.

Полагањем завршног испита ученик стиче право на упис у средњу школу, у складу са Законом и законом који уређује област средњег образовања и васпитања.

Регуларност завршног испита обезбеђује директор.

Резултати завршног испита служе школи за утврђивање квалитета рада наставника и школе, ослонац су за развојно планирање и унапређивање свеукупног рада школе и служе Министарству за процену стања и напретка образовања у Републици Србији.

На основу резултата завршног испита не врши се рангирање школа, али успешне школе које покажу изузетну педагошку вредност могу да се награде, а неуспешне се упозоравају на потребу унапређивања свог рада.

Организацију испита из става 1. овог члана, услове под којима се спроводи, састав и процедуру рада комисија и друга питања везана за полагање завршног испита прописује министар.

4) *Остали испити*

Члан 50

Ученик може да полаже испит из страног језика који није изучавао у школи.

Испит из става 1. овог члана полаже се по прописаном наставном програму за одређени разред.

Испит из страног језика који ученик није изучавао у школи полаже се у јунском и августовском испитном року.

На молбу ученика, директор ће дозволити полагање овог испита и ван наведених рокова.

Школа издаје ученику уверење о положеном испиту.

4. Ослобађање од наставе

Члан 51

Ученик може бити привремено или за одређену школску годину ослобођен наставе физичког васпитања у целини или делимично.

Наставничко веће доноси одлуку о ослобађању ученика од физичког васпитања на основу предлога изабраног лекара.

Одлуку о ослобађању ученика из става 2. овог члана доноси Наставничко веће, на основу потврде о својству ученика коју издаје основна музичка, односно балетска школа.

5. Брже напредовање ученика

Члан 52

Ученик који се истиче знањем и способностима може да заврши школу у року краћем од осам година.

У току једне школске године ученик може да заврши два разреда.

Услове и поступак напредовања ученика прописује Министар.

Ученици могу да убрзано напредују у складу са законом, подзаконским актом и Статутом.

Ученик који се истиче знањем и способностима може да заврши школу у року краћем од осам, али не краћем од шест година, под условима и по поступку које је прописао министар.

У току једне школске године ученик може да заврши два разреда.

Испите из наставних предмета наредног разреда ученик из става 1. овог члана може да полаже у складу с одговарајућим подзаконским актом.

Испити из наредног разреда могу се полагати на крају другог полугодишта, на почетку наредне школске године и на крају првог полугодишта.

Испите из прописаних наставних предмета разреда у који је уписан, ученик може да полаже на крају првог полугодишта, ако је одлука о бржем напредовању донета до почетка текуће школске године, а најдаље до првог октобра. Испите из разреда у који је уписан ученик треба да положи најкасније до првог фебруара. У овом случају, ученик редовно похађа наставу наредног разреда од другог полугодишта и завршава тај разред у јуну месецу текуће школске године.

Испите из прописаних наставних предмета наредног разреда, ученик може да полаже:

- 1) на крају другог полугодишта разреда у који је уписан, ако је одлука о бржем напредовању донета до почетка априла текуће школске године, при чему све испите за наредни период треба да положи најкасније до септембра месеца;
- 2) на почетку наредне школске године, ако је одлука о бржем напредовању донета до почетка јуна месеца текуће школске године, при чему испите за наредни разред треба да положи најкасније до септембра месеца.

Дан и час полагања испита утврђује директор.

Испите из прописаних наставних предмета наредног разреда ученик полаже пред испитном комисијом коју чине најмање три члана, а образује је директор школе.

Комисија за ученика од првог до четвртог разреда обавезно има два наставника разредне наставе, док су у комисији за ученике од петог до седмог разреда обавезно два члана стручна за наставни предмет који се полаже. У случају непостојања два наставника стручна за одређени предмет у истој школи, у састав комисије ући ће наставник из друге школе.

Знање ученика из прописаног наставног предмета проверава наставник разредне наставе (за ученика од првог до четвртог разреда), односно предметни наставник (за ученике од петог до седмог разреда). Проверавање знања врши се истим испитним поступком који се примењује у старијем разреду, да би се резултати ученика који брже напредује могли упоредити са резултатима ученика старијег за један разред.

На испитима се знање ученика проверава усмено, писмено и усмено и извођењем практичног рада, према наставном плану и програму.

На сва питања у вези са испитима ученика који убрзано напредује, која нису уређена законом, подзаконским актом и посебним одредбама Статута, примењују се правила за полагање осталих испита ученика, утврђена Статутом и овим Правилником.

III ПРИГОВОРИ НА ОЦЕЊИВАЊЕ, ОЦЕНУ И ИСПИТ

Члан 53

Ученик, односно његов старатељ, има право да директору школе поднесе:

1. приговор на оцену из предмета и владања у току школске године, у року од три дана од саопштења оцене,
2. приговор на закључну оцену из предмета и владања на крају другог полугодишта, у року од три дана од три дана од добијања ђачке књижице, односно сведочанства, осим за ученике завршних разреда, који приговор подносе у року од 24 часа
3. приговор на испит, у року од 24 часа, од саопштавања оцене на испиту.

Члан 54

Директор школе прибавља извештај од наставника, на чију оцену је уложен приговор и у сарадњи са педагошко-психолошком службом и одељенским старешином одлучује о приговору:

- на оцену из предмета и владања у току школске године у року од три дана,
- на приговор на закључну оцену из предмета и владања на крају другог полугодишта, и приговор на испит, у року од 24 часа.

Директор је дужан да предметном наставнику, на чију оцену је уложен приговор, достави одлуку у року од три дана, од доношења одлуке.

Члан 55

Ако директор оцени да је приговор основан и да оцена није јавно саопштена и да је изведена супротно закону, решењем поништава оцену и појачава педагошко инструктивни рад и образује комисију за проверу знања ученика, преглед и поновно оцењивање писменог или другог рада ученика.

Комисија има три члана, од којих су два стручна за област предмета.

Наставник чија је оцена оспорена, или на чији је предлог утврђена закључна оцена, не може да буде члан комисије.

Уколико се утврди да закључна оцена није изведена у складу са прописима, директор поништава и враћа оцену Одељенском већу на разматрање и закључивање.

Наставник чија је оцена поништена упућује се на стручно усавршавање за област оцењивања и комуникацијских вештина.

Уколико појачан педагошко инструктивни рад у устнови и стручно усавршавање наставника не дају позитиван резултат, директор је у обавези да захтева стручно педагошки надзор над радом наставника од стране просветног саветника.

Члан 56

Уколико директор у сарадњи са са педагошко-психолошком службом и одељенским старешином оцени да је приговор на оцену из владања основан и да оцењивање није у складу са прописима упућује Одељенском већу на разматрање и поновно одлучивање

Уколико директор у сарадњи са са педагошко-психолошком службом и одељенским старешином утврди да закључна оцена из предмета није изведена у складу са прописима или да је приговор из других разлога основан, решењем поништава закључну оцену и упућује ученика на полагање испита.

Уколико утврди да је оцена на испиту изведена противно позитивним прописима, поништиће испит и упутиће ученика на поновно полагање испита

Испит се организује у року од три дана од дана подношења приговора.

Наставник чија је оцена оспорена, или на чији предлог је утврђена закључна оцена не може да буде члан комисије

Када је поништен испит директор именује нову комисију, у чијем саставу не могу да буду чланови комисије чији је испит поништен

Оцена комисије је коначна.

Захтев за заштиту права ученика

Члан 57

Ученик, његов родитељ, односно старатељ, који сматра да су му повређена права утврђена овим Статутом или законом, има право да у року од 8 дана, од дана сазнања за повреду својих права, поднесе пријаву Министарству у случају:

1. Доношења, или недоношења одлуке органа школе, по поднетој пријави, приговору, или жалби.

2. Ако је повређена забрана из чл. 110-113 Закона о основама система образовања и васпитања,

3. Повреде права детета и ученика из чл. 79 Закона о основама система образовања и васпитања,

Ако оцени да је захтев основан, министарство ће у року од осам дана од дана пријема захтева да упозори Школу и одреди јој примерени рок за оклањање повреде закона.

Ако Школа не поступи по упозорењу, о захтеву ученика, односно родитеља Министарство ће предузети одговарајуће мере у складу са законом.

IV ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 58

За спровођење овог Правилника одговоран је директор Школе.

Члан 59

За све што није регулисано овим Правилником примењиваће се Закон о основном образовању и васпитању, Закон о основама образовања и васпитања, Правилник о оцењивању учњника у основном образовању и Статут школе.

Члан 60

Правилник ступа на снагу осам дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о оцењивању и испитима ученика ОШ "Ђура Јакшић", Ковин, број 68 усвојен дана 26.01.2018.године.

**ПРЕДСЕДНИК
ШКОЛСКОГ ОДБОРА**

Правилник објављен на
огласној табли Школе дана _____.2019.год.

Секретар Школе

Дракулић Емилија